

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 14284
Tarih: 11.10.2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 11/10/2021 17:26
Sayı: E--120.10-
0893745

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye'de Alevilerin maruz kaldığı nefret söylemleri ve nefret suçlarına karşı önlemlerin alınması, faillere uygulanan cezasızlık politikalarının ortadan kaldırılması ve söz konusu söylem ve suçlara karşı gerekli hukuksal düzenlemelerin yapılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Züleyha GÜLÜM

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de ayrımcılık, nefret söylemi ve buna bağlı olarak nefret suçları giderek daha çok artmaktadır. Medya organlarında ve iktidar yetkilileri tarafından kimi zaman farklı etnik ve dini gruplara, kadınlara, LGBTİ bireylere, mültecilere, yabancı uyruklu kişilere ve diğer pek çok kesime yönelik önyargılı, aşağılayıcı ve ayrımcı söylemlerin kullanılması zaman zaman bu kesimleri hedef haline getirmekte ve saldırılara maruz bırakmaktadır. Söz konusu ayrıştırıcı ve düşmanlaştırıcı nefret söylemleri ve suçlarının çoğu kez cezasız bırakılması ise bu suçların giderek daha da yaygınlaşmasına neden olmaktadır.

Bir insan hakları ihlali olarak ayrımcılık suçu, Türkiye’nin de taraf olduğu Birleşmiş Milletler ve Avrupa Konseyi’nin aldığı kararlarda yasaklanmış olmakla birlikte taraf olan her devlete, ayrımcılığın ve ırkçılığın önlenmesi için gerekli yasal ve idari bütün tedbirleri alma yükümlülüğünü getirilmiştir.

İnançları nedeniyle Türkiye’de ayrımcılığa, nefret söylemine ve nefret suçlarına en çok maruz kalan toplumlardan biri olan Alevi toplumu ibadethanelerine saldırılar, evlerinin işaretlenmesi ve tehdit içeren yazıların yazılması gibi pek çok saldırıya ve nefret söylemine maruz kalmaktadır.

İnanç Özgürlüğü Girişimi tarafından din veya inanç temelli nefret suçlarının önlenmesi ve nefret suçlarıyla ilgili cezasızlık politikalarının önüne geçilebilmesi amacıyla hazırlanan “*Türkiye’de Din veya İnanç Temelli Nefret Suçları 2020*” raporuna göre; Ocak – Aralık 2020 tarihleri arasında din veya inançla bağlantılı işlenmiş 14 nefret suçu veya olayı tespit edilmiştir. Bunlardan 8’i Alevilere yönelik gerçekleştirilmiştir. Rapora göre;

3 Ocak 2020’de Malatya’nın Akçadağ ilçesinde Alevilere ait beş evin kapısına ve duvarlarına “Aleviler gitsin, Türkiye Müslümandır” gibi ifadeler yazıldı ve “X” işareti çizildi. 19 Ocak 2020’de İstanbul’un Sultanbeyli ilçesinde bulunan Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Cemevi’ne giren kişiler tarafından kapı ve camlar kırıldı, zemine “Bitmedi”, “Öl” gibi tehdit içerikli yazılar yazıldı. 28 Ocak 2020’de İstanbul’un Pendik ilçesinde Alevilerin yaşadığı bazı evlerin kapılarına çarpı işareti çizildi. 5 Mart 2020’de wushu sporcusu Sadık Pehlivan, Alevi olduğu ve namaz kılmadığı gerekçesiyle Wushu Federasyonu Başkanvekili Abdurrahman Akyüz tarafından milli takıma alınmadığı belirtildi. 3 Temmuz 2020’de Nazımiye ilçesinde bulunan ve bölge halkı için kutsal sayılan Düzgün Baba Ziyaretgâhi’nde, kayalığa “Üç hilal” ve “MHP” yazılması yapıldı. 17 Ekim 2020’de İstanbul’un Pendik ilçesinde bir apartmanın duvarına "Alevilere ölüm" yazıldı ve çarpı işareti konuldu. 23 Kasım 2020’de bir belediye çalışanın

Cemevine gittiği için Maltepe Belediyesi yetkilileri tarafından “Cemevine niye gittin, ne işin var orada, bir daha gidersen işten atılırsın” denilerek işten atılmakla tehdit edildi. 19 Aralık 2020’de İzmir’in Menemen ilçesinde yaşayan Alevi bir ailenin kapısına çarpı işareti konuldu.

Anayasa’nın 10’uncu Maddesi herkesin dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetmeksizin kanun önünde eşit olduğunu belirtmektedir. Benzer şekilde 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 3’ncü Maddesi de adalet ve kanun önünde eşitlik ilkesini koruma altına almaktadır. Ancak tüm bu yasal düzenlemelerin hayata geçirilmemesi, nefret saikiyle işlenmiş suçların suç kapsamında cezalandırılmaması nedeniyle benzer suçlar artarak devam etmektedir.

Bu nedenle Türkiye’de Alevilerin maruz kaldığı nefret söylemleri ve nefret suçlarına karşı önlemlerin alınması, faillere uygulanan cezasızlık politikalarının ortadan kaldırılması ve söz konusu söylem ve suçlara karşı gerekli hukuksal düzenlemelerin yapılması amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederim.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	Mann
2	SAİT DEDE	HAKKARİ	S. D. S.
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	G. K. M.
4	KEMAL PEKÖZ	ADANA	K. P.
5	HABİP EKŞİK	İĞDIR	H. E.
6	SIDIK TAŞ	ŞİIRT	S. T.
7	NURAN İMİR	ŞIRNAK	N. İ.
9	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	H. K.
10	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	R. T.
11	RIDVAN TURAN	MERSİN	R. T.
12	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	A. K.
13	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	Ö. Ö.
14	MUAZZEZ ORHAN İŞİK	VAN	M. O. İ.
15	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	E. A.
16	ZEYNEL ÖZEN	İSTANBUL	Z. Ö.
17	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	D. C. K.
18	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	H. Ö.
19	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	M. Ç.
20	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	A. K.